

4136033 MSMS/M : สาขาวิชาดนตรี ; ศศ.ม. (ดนตรี)

คำสำคัญ : เถ่ง / เครื่องดนตรีของชนเผ่าม้ง / การวิเคราะห์ระบบเสียง

วสันต์ชาย อิมโฮษฐ์ : เถ่ง : เครื่องดนตรีของชนเผ่าม้ง (KHENG: HMONG'S MUSIC)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : ณรงค์ชัย ปิฎกักรัตน์ กศ.บ., กศ.ม., ศศ.ม., อนรรฆ จรรย์ยานนท์
ค.บ., M.M., กิตติ ศรีเปารยะ M.A. (Ethnomusicology)., 171 หน้า. ISBN 974-664-464-5

การศึกษาเถ่ง: เครื่องดนตรีของชนเผ่าม้ง ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทของเถ่งต่อความเชื่อและพิธีกรรมของชาวม้ง ลักษณะทางกายภาพและวิเคราะห์ระบบเสียงของเถ่ง โดยศึกษาข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านเถ่งเป็นทั้งผู้ผลิตและผู้บรรเลง

การวิจัยเรื่อง เถ่ง: เครื่องดนตรีของชนเผ่าม้ง ใช้ระเบียบวิธีวิจัยทางมานุษยดนตรีวิทยา (Ethnomusicology) มีขั้นตอนการศึกษาวิจัย 4 ขั้นตอนคือ การเก็บข้อมูล การจัดกระทำกับข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลและการเสนอผลการวิจัย ใช้ทฤษฎีระบบแบ่งเท่า (Equal Temperament) ของ John Ellis มีวิธีการวัดค่าเสียงเป็นหน่วยเซนต์ ใช้ค่าความถี่ของระบบ Equal temperament ใน 1 Octave มาเปรียบเทียบหาบันไดเสียงเถ่งทั้ง 12 ขนาดนำเสียงต่าง ๆ ของเถ่งที่วัดได้บันทึกเป็นโน้ตสากลบนบรรทัด 5 เส้น กำหนดให้โน้ตที่ปรากฏนั้น เป็นเพียงการขี้นมาใช้เป็นสัญลักษณ์ แสดงลักษณะบันไดเสียงของเถ่ง

ผลการศึกษาทำให้ทราบว่า ชาวม้งถือเถ่งเป็นเครื่องดนตรีสำคัญที่สุด เชื่อว่าสื่อสารกับวิญญาณได้ ใช้เป่าในพิธีกรรมทางความเชื่อได้แก่ ความเชื่อเรื่องชีวิตหลังความตายจึงมีพิธีศพถือว่าเป็นพิธีสำคัญที่สุด ความเชื่อในเรื่องการปกป้องรักษาจึงมีพิธีชื้อ ความเชื่อเรื่องการเกิดใหม่จึงมีพิธีจ้อผลี ความเชื่อเรื่องกลางบอกเหตุร้ายจึงมีพิธีทำบุญฆ่าวัวให้วิญญาณผู้ตาย มีเพลงสำหรับเป่าเวลาเช้า เวลาเที่ยง เวลาเย็น ห้ามเป่าปนกันหรือเป่าเล่น ห้ามสตรีเป่าเถ่งในงานศพ ใช้เถ่งเป่าเพื่อความบันเทิง การเกี่ยวพาราตี เป็นเพื่อนขณะเดินทางและในวาระพิเศษต่าง ๆ ได้ ชาวม้งถือว่าพระแม่เจ้าคือบรมครูทางวิชาเป่าเถ่ง

เถ่งเป็นเครื่องดนตรีตระกูลเครื่องลม (Aerophones) ระบบเสียงของเถ่งมี 6 เสียง โดยเสียงที่ 1 และเสียงที่ 6 ห่างกัน 1 Octave